

Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2008

Rare birds in the Czech Republic in 2008

Martin Vavřík

Sobotín 54, CZ-788 16; e-mail: vavrik.martin@seznam.cz

Již patnáctá zpráva Faunistické komise ČSO zahrnuje tentokrát pozorování vzácných ptáků v roce 2008. Za tento rok obdržela FK ČSO celkem 62 pozorování; čtyři nebyla z různých důvodů dosud dořešena, ze zbylých bylo 52 (89,7%) akceptováno a 6 zamítnuto. Mimo tato pozorování jsou ve zprávě zahrnuta také pozorování registrovaných druhů, která byla FK přímo zaslána nebo získána z webových stránek a diskusních skupin ČSO. Poprvé se zde objevují také pozorování druhů přidaných do seznamu v roce 2008. Podobně jako v předchozích letech vítáme další spolupráci pozorovatelů na doplnění těchto pozorování.

V roce 2008 nebyl na území ČR zaznamenán žádný nový druh ptáka; počet dosud zjištěných druhů na našem území je tak nadále 406. K zajímavým zjištěním roku 2008 patří hned dvě pozorování vodouše malého (*Xenus cinereus*), včetně prvního odchytu, dále páté pozorování ibise posvátného (*Threskiornis aethiopicus*), osmé pozorování pelikána bílého (*Pelecanus onocrotalus*) po roce 1989 a již dvacáté pozorování kormorána malého (*Phalacrocorax pygmeus*).

Čísla v závorkách za jménem druhu odpovídají počtu pozorování do roku 1988, v letech 1989–2007 a v roce 2008. Pokud jsou uvedena složená čísla typu n+2, znamená to, že mimo akceptovaná pozorování existuje blíže nezjištěný počet pozorování, která FK dosud neprojednávala, pomlčka místo čísla znamená, že pozorování z daného období nebyla shromažďována. Faunistická komise ČSO je členem evropské asociace komisí AERC, jejíž stránky můžete navštívit na <http://www.aerc.eu>. Stránky FK ČSO můžete navštívit na adrese <http://fkco.cz>.

In 2008, the Czech Rarities Committee reviewed 62 records. Four records still remain under consideration, 52 (89.7%) were accepted and 6 rejected. In addition, records of registered (not reviewed) species are also included in the report. These records were obtained either directly or from web pages of the Czech Society for Ornithology and from local mailing lists. Any other additional records are most welcome. No new species for the Czech Republic were recorded in 2008, so the actual number of species is 406. The most interesting records are the ninth and tenth record of Terek Sandpiper (Xenus cinereus), fifth record of Sacred Ibis (Threskiornis aethiopicus), eighth record of Great White Pelican (Pelecanus onocrotalus) since 1989 and twentieth record of Pygmy Cormorant (Phalacrocorax pygmeus). In each species, numbers in brackets show the numbers of accepted records before 1989, during 1989–2007 and in 2008; n means that there is an uncertain number of non-submitted or non-considered reports, – means that records from a particular period were not considered.

Přehled akceptovaných pozorování (List of accepted records)

Labuť zpěvná, *Cygnus cygnus* (n, 58, 2)

23. 02. 2008: 1 ad. ex. Písečáky, SM, liberecký (V. Šiastný)

26. 10. 2008: 10 ex. letí Veselský ryb., ZR, Vysočina (M. Štěrba)

Kromě těchto dvou jedinců se na střední Moravě (Tovačov, Kojetín, Chropyně) nadále po celý rok zdržovala límčovaná labuť zpěvná. Tento jedinec byl označen žlutým límcem 7R42 v německém Sasku v lednu 2006, již předtím se však zdržoval od května

do konce srpna 2005 na rybnících v Tovačově; je to tedy již čtvrtý rok jeho pobytu zde. V zimě 2006/2007 odlétl nakrátko do jižního Polska, odkud si přivedl partnera – druhou límcovanou labuť zpěvnou. Ta však záhy zmizela a jedinec 7R42 se v únoru 2007 přesunul na střední Moravu, kterou již neopustil. Občas bývá registrován ve společnosti labutě velké, k hnízdění však dosud nedošlo.

Husa malá, *Anser erythropus* (n, 10, 1)

30. 11. 2008: 1 ad. ex. Drnholec, BV, jihomoravský (R. Doležal; FK 56/2008)
Pole v okolí Novomlýnských nádrží, stativový dalekohled a notná dávka trpělivosti při prohlížení hejn zimujících hus – to je v současných letech prakticky jediná šance, jak u nás vidět tento velmi vzácný druh husy.

Berneška bělolící, *Branta leucopsis* (n, n+17, 4)

12. 01. 2008: 1 ex. les Zástudánčí, PR, olomoucký (J. Strítěský)
22. 03.–01. 04. 2008: 1–2 ex. Břeclav a Mlýnský ryb., Lednice, BV, jihomoravský (D. Horal, P. Štěpánek, G. Čamlík, Z. Hubálek, J. Šírek)
24. 08. 2008: 1 ex. ryb. Velký Tisý, JH, jihočeský (J. Sedláček, J. Mráz)
27.–28. 12. 2008: 2 ex. Drnholec, BV, jihomoravský (J. Mach, J. Vrána, P. Zobač)
U srpnového pozorování z jižních Čech nelze vyloučit, že se jedná o jedince z volně hnízdící německé populace.

Berneška tmavá, *Branta bernicla* (n, 7, 1)

30. 11. 2008: 1 ad. ex. Drnholec, BV, jihomoravský (R. Doležal; foto; FK 57/2008)
Berneška tmavá se zdržovala ve stejném hejnu hus jako husa malá.

Berneška rudokrká, *Branta ruficollis* (7, 11, 4)

15. 12. 2007–05. 01. 2008: 1–3 ex. Pohořelice, BV, jihomoravský (R. Doležal aj.; foto)
20. 02. 2008: 4 ad. ex. Lanžhot, BV, jihomoravský (D. Horal, V. Beran); 05.–15. 03. 2008: 1–3 ad. ex. Lanžhot a Dolní Dunajovice, BV, jihomoravský (D. Horal, G. Čamlík, R. Doležal, P. Podzemný)
09. 03. 2008: 1 ex. Proudnice, KO, středočeský (M. Jelínek)
01. 11. 2008: 3 ex. Dolní Dunajovice, BV, jihomoravský (R. Doležal; foto)
30. 11. 2008: 2 ex. Mladějovice, PI, jihočeský (F. Nosek)
Zima 2007/2008 byla zatím nejlepší zimou pro pozorování tohoto druhu u nás.

Husice rezavá, *Tadorna ferruginea* (n+2, 27, 5)

24. 02. 2008: 4 ex. Jivjany, DO, plzeňský (L. Schröpfer)
04. 03.–06. 09. 2008: 1–4 ex. různé lokality, jihočeský kraj (R. Lučan, J. Žárský a řada dalších; foto)
09. 03. 2008: 1 ex. úd. n. Rozkoš, NA, královéhradecký (J. Vaněk)
25. 04.–18. 05. 2008: 1 ex. Hlohovecký ryb., Lednice, BV, jihomoravský (L. Novák, R. Doležal, M. Vavřík aj.; foto)
15.–17. 11. 2008: 4 ex. Tovačov, PR, olomoucký (L. Doupal a řada dalších; foto)

Husice nilská, *Alopochen aegyptiacus* (n, n+10, 12)

03. 03. 2008: 1 ex. Dolní Dvory, CH, karlovarský (D. Jáger)
04. 03. 2008: pár Karviná-Staré Město, KI, moravskoslezský (M. Haluzík)

28. 03. 2008: 1 ex. Louky nad Olší, KI, moravskoslezský (*M. Haluzík*)
 11. 04. 2008: 3 ex. Chotouň, KO, středočeský (*J. Křivský*; foto)
 15. 04. 2008: 3 ex. Krčův ryb., Žďár nad Sázavou, ZR, Vysočina (*J. Kristiánová*; foto)
 19. 04. 2008: 1 ex. Prostřední ryb., Třebářov, SY, pardubický (*P. Moutelík*; foto)
 02. 05. 2008: 1 ad. ex. Třesický ryb., Kosičky, HK, královéhradecký (*J. Brückner*)
 10. 05. 2008: 1 ex. Vavřínecký ryb., KH, středočeský (*M. Kavka, M. Švarc*)
 24. 05. 2008: 1 resp. 2 ex. ryb. Horní Machovec, Čejkovice a ryb. Čakov, CB, jihočeský (*P. Kovář, V. Kubelka*)
 16. a 29. 08. 2008: 2 resp. 1 ex. ryb. Řežabinec, PI, jihočeský (*M. Frencl*)
 02. 09. 2008: 1 ex. úd. n. Skalka, CH, karlovarský (*A. Jelínek, T. Jelínková*)
 16. 11.–27. 12. 2008: 1–2 ex. Starý Vrbenský ryb., CB, jihočeský (*M. Pakandl, J. Vrána, V. Kubelka, J. Závora, J. Vondrka a další*)
- Další rok s výrazným nárůstem počtu pozorování tohoto v Evropě zdomácnělého ptáka.

Kachnička mandarínská, *Aix galericulata* (n, n+36, 13)

05. 01. 2008: 12 ex. Roztoky u Prahy, 12. 01. 2008: 17 ex. Klecánky u Prahy, AA, hl. m. Praha (*J. Kocurek, J. Nacházel, M. Nacházelová*)
 18. 01. 2008: 1 ex. řeka Morava v Kroměříži, KM, zlínský (*J. Legner*)
 03. a 22. 07. 2008: 1 M Spytihněv, ZL, zlínský (*J. Mezulian, H. Matušík*)
 15. 03. 2008: 1 M Čejtice, ST, jihočeský (*P. Leischner*)
 24. 03. 2008: 1 M Jablonecká přehrada, JN, liberecký (*L. Dostál*)
 25.–26. 09. 2008: 1 M řeka Jizera v Turnově, SM, liberecký (*I. Vašková, V. Štátný*)
 15. 10. a 30. 11. 2008: 1 M Opava, OP, moravskoslezský (*J. Stančo, J. Stolarczyk*)
 28. 10. 2008: 1 M Svitava, BK, jihomoravský (*M. Olbert, R. Olbert*)
 01. 11. 2008: 1 M Jaroslavice, ZN, jihomoravský (*P. Šrámek*)
 08. 11. 2008: 1 F řeka Malše v Českých Budějovicích, CB, jihočeský (*J. Vondrka*)
 26. 11. 2008–2009: 1 ex. Tovačov, PR, olomoucký (*J. Novák*)
 26. 11. 2008: 1 M Mělník, ME, středočeský (*K. Novotný*)
 25. 12. 2008: 1 F Sezimovo Ústí, TA, jihočeský (*J. Herout*)
- Nadále roste počet pozorování ptáků ve volné přírodě.

Turpan černý, *Melanitta nigra* (-, -, 4)

09. 03. 2008: 1 M úd. n. Rozkoš, NA, královéhradecký (*J. Vaněk*)
 08. 04. 2009: 4 ex. úd. n. Rozkoš, NA, královéhradecký (*J. Vaněk*)
 18. 10. 2008: 1 F/juv. Troubky, PR, olomoucký (*J. Šírek*)
 07.–25. 12. 2008: 1 F/juv. ryb. Písečák, Příšovice, SM, liberecký (*I. Vašková aj.*)

Hoholka lední, *Clangula hyemalis* (-, -, 4)

14. 01. 2008: 1 F řeka Labe v Křešicích, LT, ústecký (*P. Bergmann*)
 26. 02. 2008: 1 M ryb. Oplatil, Staré Ždánice, PU, pardubický (*L. Novák*)
 12. 11. 2008: 1 M Vavřínecký ryb., Vavřinec, KH, středočeský (*M. Kavka*)
 22. 11.–14. 12. 2008: 1 ex. úd. n. Rozkoš, NA, královéhradecký (*J. Vaněk a další*)

Kajka mořská, *Somateria mollissima* (n+1, n+4, 2)

07. 10. 2008: 1 juv. ex. Vavřínecký ryb., KH, středočeský (*M. Kavka*)
 14. 10.–14. 12. 2008: 1 imm. M úd. n. Rozkoš, NA, královéhradecký (*J. Vaněk aj.*)

Potáplice severní, *Gavia arctica* (hnízdění: 0, 0, 0)

V publikaci Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice (Štastný, Bejček & Hudec 2006) se objevil údaj o možném hnízdění potáplice severní na Flájské přehradě v Krušných horách. FK ČSO se tímto pozorováním zabývala v roce 2003. Díky kvalitní fotodokumentaci se podařilo zjistit, že pták považovaný za mladého byl ve skutečnosti pelichající pták v prvním letním šatu, tedy pták ve druhém kalendářním roce života (souhlasně i Barthel, P., Harrop A. & Jonsson L. in litt.). Letní výskyty pelichajících potáplic nejsou ve vnitrozemí Evropy ojedinělé, například v blízkém Bavorsku je registrují téměř každoročně (Barthel, P. in litt.). Rovněž na našem území byly v letním období již několikrát zaznamenány – např. Záhlinické rybníky a nedaleká pískovna u Kvasic (okres Kroměříž), kde se zdržoval 1 ad. ex. ve svatebním šatu od 5. 8. do 14. 9. 1980 (*M. Dvorský, J. Dvorská*), dále 11. 6. 2006 – 1 ad. ex. na Vltavě v Praze-Modřanech (*I. Mikšík*), 9. 6. 2007 – 1 ex., vodní nádrž Švihov (*Z. Vondráček*) a 1. 7. 2009 – 1 imm., vodní nádrž Rozkoš (*J. Vaněk, A. Holub*). Navzdory publikovanému údaji tedy nelze zmíněné pozorování z Flájské přehrady z uvedených důvodů v žádném případě registrovat ani jako pravděpodobné či možné hnízdění (FK 32/2003).

Potápka žlutorohá, *Podiceps auritus* (n+1, n+23, 6)

12.-13. 01. 2008: 1 ex. řeka Dyje, Znojmo, ZN, jihomoravský (*M. Valášek, J. Thelenová, V. Prášek*; foto; FK 59/2008)

25. 04. 2008: 1 ex. SŠ ryb. Šibeník, Mikulov, BV, jihomoravský (*R. Doležal*; foto; FK 15/2008)

30. 11. 2008: 1 ex. Hlučín, OP, moravskoslezský (*P. Molitor, P. Vondráček*; foto; FK 54/2008)

30. 11. 2008: 1 ex. úd. n. Rozkoš, NA, královéhradecký (*L. Novák*; foto; FK 55/2008)

17. 12. 2008: 2 ex. Horní nádrž Novomlýnských nádrží, BV, jihomoravský (*J. Šimek, P. Brandl*; foto; FK 05/2009)

23. 12. 2008–01. 01. 2009: 2 ex. úd. n. Želivka, Onšovec, KH, středočeský (*M. Kavka, M. Vnouček, Z. Vondráček, P. Černý*; FK 09/2009)

Pozorování uskutečněná od 1. 1. 2009 jsou již pouze registrována.

Kormorán malý, *Phalacrocorax pygmeus* (6, 13, 1)

09. 09. 2007: 1 ex. Zámecký ryb., Jaroslavice, ZN, jihomoravský (*Z. Tunka*; foto; FK 26/2008)

12. 04. 2008: 3 ex. ryb. Lesník, Bohumín-Vrbice, KI, moravskoslezský (*M. Mandák*; FK 63/2008)

Pelikán bílý, *Pelecanus onocrotalus* (n+1, 7, 1)

09. 11. 2008: 1 imm. ex. Bohumín-Vrbice, KI, moravskoslezský (*J. Mayer, J. Stolarczyk*; foto; FK 50/2008)

10. 11. 2008: 1 imm. ex. (týž pták) Bartošovice, NJ, moravskoslezský (*V. Petřivalský aj.*; foto; FK 08/2009)

V obou případech se jedná o téhož jedince, který zalétl do jižního Polska a krátce navštívil také naše území.

Obr. 1. Pelikán bílý (*Pelecanus onocrotalus*), 10. 11. 2008, Bartošovice (foto: V. Petřvalský).

Fig. 1. Great White Pelican (*Pelecanus onocrotalus*), Bartošovice, Nový Jičín district, 10 November 2008 (photo: V. Petřvalský).

Volavka červená, *Ardea purpurea* (-, -, 14)

26. 04. 2008: 1 ex. Tovačov, PR, olomoucký (*L. Doupal*)

02. 05. 2008: 1 ex. Plástovický ryb., CB, jihočeský (*L. Lešák*)

30. 05. 2008: 1 ex. Dubeč, AA, hl. m. Praha (*M. Krézek*)

31. 05. 2008: 1 ex. Žehuňský ryb., NB, středočeský (*L. Urbánek, J. Vyskočil*)

06. 06.-27. 07. 2008: max. 3 ex. (včetně 1 juv.) Lednicko, BV, jihomoravský (*R. Doležal, L. Novák, V. Opluštil*)

03.-13. 08. 2008: 1 imm. ex. Tovačov, PR, olomoucký (*J. Havránek, M. Šerek, R. Doležal, A. Goebel*)

03. 08. 2008: 1 ex. Choryně, VS, zlínský (*J. Havránek, M. Šerek*)

09.-10. 08. 2008: 1 ad. ex. Rožďalovické ryb., NB, středočeský (*J. Švejdar*)

10.-17. 08. 2008: 1 juv. ex. Mutěnice, HO, jihomoravský (*K. Šimeček, O. Ryška*)

12. 08. 2008: 1 imm. ex. ryb. Zrcadlo, Kopidlno, JC, královéhradecký (*Z. Souček*)

17.-30. 08. 2008: 1 juv. ex. Dolní ryb., Svitavy, SY, pardubický (*J. Mach, L. Novák*)

18. 08. 2008: 1 juv. ex. Kalištský ryb., Kaliště, CB, jihočeský (*P. Kovář*)

21. 08. 2008: 1 juv. ex. Vítkov, OP, moravskoslezský (*F. Gazda*)

27. 08. 2008: 1 juv. ex. ryb. Netušil, Slatina, UO, pardubický (*L. Novák*)

Volavka vlasatá, *Ardeola ralloides* (n+22, 9, 2)

18. 05. 2008: 1 ex. Hradecký ryb., Tovačov, PR, olomoucký (Z. Abrahánek)
 02. 06. 2008: 1 ex. Metelský ryb., ST, jihočeský (R. Muláček; foto)

Ibis posvátný, *Threskiornis aethiopicus* (1, 3, 1)

19. 07. 2008: 1 ex. Horčápský ryb., PB, středočeský (R. Muláček; foto)

Orel skalní, *Aquila chrysaetos* (n, n+14, 2)

15. 12. 2007: 1 subad. ex. Buk, Sobíšky, PR, olomoucký (J. Pohanka; FK 31/2008)
 26. 10. 2008: 1 subad. ex. Třesický ryb., HK, královéhradecký (L. Kadava, S. Vosáhllová; FK 48/2008)
 13. 11. 2008: 1 ex. 1K Boreč, MB, středočeský (M. Jelínek; FK 62/2008)

Orel královský, *Aquila heliaca*

mimo Jihomoravský kraj (n, 7, 1)

- 01.-02. 07. 2008: 1 ex. 2K Jeseník nad Odrou, NJ, moravskoslezský (R. Tomický; FK 38/2008)

Jihomoravský kraj

20. 01. 2008: 1 ex. 2K ryb. Nesyt, Sedlec, BV, jihomoravský (L. Novák)
 13.a 27. 04. 2008: 1 subad. ex., 08. 05. 2008: 2 ex. Pastvisko u Lednice, BV, jihomoravský (Z. Hubálek)
 22. 07. 2008: 1 imm. ex. Znojmo, ZN, jihomoravský (M. Vavřík; foto)
 Z jihomoravského kraje jsou zde zmíněna pouze známá pozorování ve větší vzdálenosti od hnízdiště.

Orel křiklavý, *Aquila pomarina* (-, n+32, 5)

08. 03. 2008: 1 ad. ex. Mohelnice, SU, olomoucký (M. Vavřík; foto)
 16. a 23. 05. 2008: 1 ex. Chotusice, KH, středočeský (M. Kavka; foto)
 29.-30. 05. 2008: 1 ad. ex. Větrkovice, OP, moravskoslezský (F. Gazda, Z. Glauder)
 12. 06. 2008: 1 ex. Vlčnov, UH, zlínský (K. Poprach)
 10. 07.-11. 09. 2008: 1 subad. ex. Pročevily, PB, středočeský (R. Muláček a další)

Káně bělochvostá, *Buteo rufinus* (n, 15, 1)

04. 05. 2008: 1 ex. Opatov, SY, pardubický (M. Vavřík; foto; FK 40/2008)

Poštołka rudonohá, *Falco vespertinus* (-, -, 13)

03. 05. 2008: 1 ad. F Studénka, NJ, moravskoslezský (L. Boucný)
 09. 05. 2008: 1 M Raspenava, LB, liberecký (J. Čejka)
 11.05. 2008: 1 F Březka, ZR, Vysočina (J. Absolín)
 15. 05. 2008: 1 F Postupice, BN, středočeský (P. Procházka)
 16. 05. 2008: 1 F Vacenovice, HO, jihomoravský (K. Šimeček)
 23. 05. 2008: 1 ad. M Praha-Ruzyně, AA, hl. m. Praha (V. Šena)
 23.-24. 05. 2008: 1 F Chotusice, KH, středočeský (M. Kavka)
 24. 05. 2008: 2 ex. (pár) Dívčice, CB, jihočeský (M. Pakandl)
 26. 05. 2008: 1 ad. F Praha-Ruzyně, AA, hl. m. Praha (V. Šena)
 28. 05. 2008: 2 ex. (pár) Radslavice, PR, olomoucký (Z. Vermouzek)
 17. 08. 2008: 1 ex. 1K Mutěnice-Zbrod, HO, jihomoravský (K. Šimeček)

14. 09. 2008: 1 ex. 1K Milotice, HO, jihomoravský (*K. Šimeček*)
 21. 09. 2008: 1 ex. Bubovice, PB, středočeský (*R. Muláček*)

Drop velký, *Otis tarda* (-, n+4, 1)

11. 04. 2008: 1 ex. Šakvice, BV, jihomoravský (*R. Kuba*)

Chrástal malý, *Porzana parva* (-, -, 7)

11. 04. 2008: 2 volající M Proudnický ryb., Hradištko II, KO, středočeský (*L. Kadava, S. Vosáhlová*)
 15. 05.-25. 07. 2008: 1-3 volající M; 09. 09. 2008: 1 juv. ex. Žehuňský ryb., NB, středočeský (*M. Jelínek, L. Urbánek, J. Vyskočil*)
 31. 05. a 14. 06. 2008: 1 M Dlouhopolský ryb., NB, středočeský (*L. Urbánek, J. Vyskočil*)
 17. 06. a 06. 07. 2008: 1-2 volající M Týnecké mokřiny, KO, středočeský (*M. Jelínek*)
 25. 07. 2008: 1 ex. 1K Dolní ryb., Bartošovice, NJ, moravskoslezský (*M. Vymazal* a další; foto)
 06. 08. 2008: 1 ex. (F/juv.) ryb. Řežabinec, PI, jihočeský (*V. Kubelka*)
 04. 10. 2008: 1 ex. Tovačov, PR, olomoucký (*J. Šafránek*)
 Oblast středního Polabí zůstává zřejmě posledním hnízdištěm na našem území.

Ústříčník velký, *Haematopus ostralegus* (n, n+8, 3)

10. 05. 2008: 1 ex. Tovačov, PR, olomoucký (*P. Moutelík*; foto)
 08. 06. 2008: 1 ad. ex. Zászkalská nádrž, BE, středočeský (*J. Hrabák aj.*)
 24. 07. 2008: 1 ex. Žichlínek, UO, pardubický (*P. Moutelík*)

Kameňáček pestrý, *Arenaria interpres* (-, -, 4)

20. 08. 2008: 1 ad. ex. úd. n. Rozkoš, NA, královéhradecký (*J. Vaněk*)
 24. 08. 2008: 1 ex. ryb. Hvězda, Opatov, SY, pardubický (*L. Novák*)
 28. 08. 2008: 2 ex. ryb. Starý, Tchořovice, ST, jihočeský (*P. Pavlík*; foto)
 04.-10. 09. 2008: 1 juv. ex. úd. n. Rozkoš, NA, královéhradecký (*J. Vaněk, P. Moutelík*)

Kulík mořský, *Charadrius alexandrinus* (12, 5, 1)

14. 06. 2008: ad. M Hlohovecký ryb., Lednice, BV, jihomoravský (*R. Doležal*; foto; FK 13/2008)

Vodouš štíhlý, *Tringa stagnatilis* (n+3, n+15, 2)

13. a 15. 04. 2007: 1 ex. úd. n. Rozkoš, NA, královéhradecký (*J. Vaněk, A. Holub*; FK 66/2007)
 18.-19. 07. 2007: 1 ad. ex. Horčápský ryb., PB, středočeský (*R. Muláček*; FK 32/2008)
 20. 04. 2008: 1 ad. ex. Hradecký ryb., Tovačov, PR, olomoucký (*L. Doupal*; FK 25/2008)
 12. 07. 2008: 2 ex. 1K Rakvice, BV, jihomoravský (*R. Doležal, L. Novák, M. Nováková*; foto; FK 29/2008)

Pozorování učiněná od 1. 1. 2009 jsou již pouze registrována.

Vodouš malý, *Xenus cinereus* (4, 4, 2)

14. 05. 2008: 2 ex. úd. n. Rozkoš, NA, královéhradecký (*J. Vaněk, A. Holub*; foto; FK 20/2008)

Obr. 2. Vodouš malý (*Xenus cinereus*), 14. 05. 2008, úd. nádrž Rozkoš (foto: J. Vaněk).

Fig. 2. Terek Sandpiper (*Xenus cinereus*), Rozkoš reservoir, Náchod district, 14 May 2008 (photo: J. Vaněk).

27. 07. 2008: 1 ad. ex. chycen úd. n. Želivka, KH, středočeský (*M. Kavka, Z. Vondráček*; foto; FK 36/2008)

Dvě pozorování v jednom roce a k tomu první odchyt patřily k nejzajímavějším zjištěním vzácných ptáků v roce 2008.

Bekasina větší, *Gallinago media* (n+3, n+27, 3)

16. 04. 2005: 1 ex. Horčápský ryb., PB, středočeský (*R. Muláček*; FK 34/2008)

30. 04. 2007: 1 ex. Horčápský ryb., PB, středočeský (*R. Muláček*; FK 33/2008)

09. 05. 2008: 1 ex. Žehuňský ryb., NB, středočeský (*M. Jelínek*; FK 35/2008)

23. 05. 2008: 1 ex. Chotusice, KH, středočeský (*M. Kavka*; FK 30/2008)

13. 10. 2008: 1 ex. Nový ryb., Nové Dvory, KH, středočeský (*M. Kavka*; FK 47/2008)

Střední Čechy i nadále zůstávají „baštou“ tohoto druhu na našem území.

Břehouš rudý, *Limosa lapponica* (-, -, 1)

27. 09.-18. 10. 2008: 1 juv. ex. ryb. Dehtář, CB, jihočeský (*J. Šimek aj.*)

Jespák rezavý, *Calidris canutus* (-, n+10, 3)

31. 08.-06. 09. 2008: 1 ex. 1K úd. n. Želivka, Onšovec a Zahrádka, KH, středočeský, 01.

09. týž pták úd. n. Želivka, Hojanovice, PE, Vysočina (*M. Kavka, O. Štěrba*; foto; FK 43/2008, FK 06/2009)

02.-17. 09. 2008: 1-7 ex. úd. n. Rozkoš, NA, královéhradecký (*J. Vaněk, A. Holub*; foto; FK 51/2008)

13. 10. 2008: 1 ex. 1K Žehuňský ryb., NB, středočeský (*M. Jelínek*; FK 61/2008)

Jespák písečný, *Calidris alba* (-, -, 8)

02. 09.–09. 11. 2008: 1–36 ex. úd. n. Rozkoš, NA, královéhradecký (J. Vaněk, L. Jasso; foto)

14.–21. 09. 2008: 1–2 ex. Tchořovice u Blatné, ST, jihočeský (J. Nacházel, M. Nacházelová, P. Pavlík, R. Muláček; foto)

16. 09. 2008: 4 ex. úd. n. Lipno, Kyselov, CK, jihočeský (M. Frencl)

18. 09. 2008: 1 juv. ex. Rakvice, BV, jihomoravský (P. Moutelík)

23. 09. 2008: 1 juv. ex. Žichlínek, UO, pardubický (P. Moutelík; foto)

25. 09. 2008: 1 ex. Opava-Palhanec, OP, moravskoslezský (M. Miškovský)

27. 09. 2008: 1 ex. Žďársko, ZR, Vysočina (T. Kněžíček, P. Hobza)

18.–19. 10. 2008: 1 juv. ex. Knížecí ryb., CB, jihočeský (V. Kubelka, F. Marec, J. Nacházel, M. Nacházelová)

Druh byl zařazen mezi registrované od roku 2008. Již v tomto roce byl na údolní nádrži Rozkoš zaznamenán bezprecedentní výskyt velkého hejna ptáků.

Obr. 3. Jespáci píseční (*Calidris alba*), 17. 09. 2008, úd. nádrž Rozkoš (foto: J. Vaněk).

Fig. 3. Sanderlings (*Calidris alba*), Rozkoš reservoir, Náchod district, 17 September 2008 (photo: J. Vaněk).

Jespáček ploskozobý, *Limicola falcinellus* (n+2, 2, 1)

25. 07. 2008: 1 ad. ex. úd. n. Želivka, Onšovec, KH, středočeský (M. Kavka; foto; FK 37/2008)

Pouhé třetí potvrzené pozorování od roku 1989. Existuje několik starších pozorování, která nebyla FK nikdy zaslána.

Lyskonoh úzkozobý, *Phalaropus lobatus* (n+1, n+7, 2)

23.–24. 06. 2008: 1 ex. Opava-Palhanec, OP, moravskoslezský (M. Miškovský, J. Stančo; foto)

19. 09. 2008: 1 ex. ryb. Řežabinec, PI, jihočeský (I. Průša)

Tenkozobec opačný, *Recurvirostra avosetta* (n, n+4, 8)

06. 04. 2008: 3 ex. Blatenský ryb., LN, ústecký (M. Tichai, R. Remar)

08. 04.–19. 07. 2008: 1–5 ex. Dívčicko, CB, jihočeský (J. Závora, M. Pakandl a řada dalších)

14. 04.–03. 05. 2008: 1–4 ex. Lednice, BV, jihomoravský (*O. Ryska, Z. Vyhnálek* a další)
 15. 04.–03. 05. 2008: 2–3 ex. Záhlinice, KM, zlínský (*R. Holiš, P. Shormáždil*)
 14. 06. 2008: 1 ad. ex. Sloveč, NB, středočeský (*J. Švejdar*)
 23. 07. 2008: 3 ex. Lednice, BV, jihomoravský (*M. Nacházellová, J. Nacházel*)
 08. 08. 2008: 2 juv. ex. úd. n. Rozkoš, NA, královéhradecký (*J. Vaněk*)
 17. 08. 2008: 1 ad. ex. Mutěnice, HO, jihomoravský (*J. Šimeček* a další)
 V jižních Čechách se objevily dva páry, z nichž nejméně jeden zahrnídíl.

Pisila čáponohá, *Himantopus himantopus* (n, n+12, 4)

08. 05. 2008: 5 ex. Bor u Tachova, TC, plzeňský (*P. Lang*)
 09. 05.–05. 08. 2008: 1–6 ex. Dívčice a Novosedly, CB, jihočeský (*Z. Valeš* a řada dalších)
 11. 05. 2008: 1 ex. Novomlýnské nádrže, horní zdrž (*R. Kulík*), 18. 05. 2008: pár Rakvice (*R. Doležal*); 22. 06., 12. a 16. 07. 2008: 1–2 ex. Lednice (*R. Doležal*); vše BV, jihomoravský
 27. 05. 2008: 2 ex. Záhlinice, KM, zlínský (*J. Novák*)

Chaluha příživná, *Stercorarius parasiticus* (n+1, 3, 1)

01. 10. 2008: 1 ad. ex. ryb. Rendlíček, Březí nad Oslavou, ZR, Vysočina (*P. Mückstein, J. Kristiánová*; foto; FK 46/2008)

Racek tříprstý, *Rissa tridactyla* (n+1, n+10, 1)

04. 01. 2008: 1 ex. 2K řeka Vltava, Praha-Trója, AA, hl. m. Praha (*J. Šimek*; foto; FK 02/2008)

Rybák černozobý, *Sterna nilotica* (8, 8, 1)

26. 05. 2008: 1 ex. Dolní nádrž Novomlýnských nádrží, BV, jihomoravský (*J. Šimek*; FK 04/2009)

Rybák malý, *Sterna albifrons* (n, n+13, 3)

14. 10. 2007: 1 ad. ex. Hradecký ryb., Tovačov, PR, olomoucký (*L. Doupal*; FK 24/2008)
 07. 06. 2008: 1 ex. Hradecký ryb., Tovačov, PR, olomoucký (*L. Doupal, A. Goebel, Z. Abrahámek, R. Doležal*; foto; FK 27/2008)
 13. 06. 2008: 1 ad. ex. úd. n. Rozkoš, NA, královéhradecký (*J. Vaněk*; foto; FK 52/2008)
 30. 06. 2008: 4 ex. Hradecký ryb., Tovačov, PR, olomoucký (*J. Šírek*; foto; FK 28/2008)

Rybák bělokřídlý, *Chlidonias leucopterus* (-, 39, 10)

24. 04. 2008: 2 ex. úd. n. Rozkoš, NA, královéhradecký (*J. Vaněk*)
 06.–12. 05. 2008: 1–4 ex. Tovačov, PR, olomoucký (*J. Šírek, A. Goebel* a další)
 06.–11. 05. 2008: 1–2 ex. Šumvald, OL, olomoucký (*M. Vavřík*)
 06. 05. 2008: 1 ex. Dolní ryb., Svitavy, SY, pardubický (*J. Mach*)
 07. 05. 2008: 1 ex. Metelský ryb., ST, jihočeský (*R. Muláček*)
 07. 05. 2008: 2 ex. Záhlinice, KM, zlínský (*J. Šírek*)
 10. 05. 2008: 1 ex. Vavřinecký ryb., KH, středočeský (*M. Kavka, V. Švarc*)
 12. 05. 2008: 2 ex. Slatina, AA, hl. m. Praha (*P. Suvorov*)
 21. 05. 2008: 3 ex. Mutěnice, HO, jihomoravský (*G. Čamlík*)
 14. 06. 2008: 1 ad. ex. Mutěnice, HO, jihomoravský (*O. Ryska* aj.)

Rybák bahenní, *Chlidonias hybridus* (23, 105, 15)

mimo jaro (2, 10, 1)

20.–25.09.2008: 1 ex. 1K Hradecký ryb., Tovačov, PR, olomoucký (*L. Doupal, J. Šírek*;
foto; FK 44/2008)

ostatní

18. 04. 2008: 2 ex. Dívčicko, CB, jihočeský (*J. Závora*)

27. 04. 2008: 1 ex. Vavřínecký ryb., KH, středočeský (*M. Kavka, J. Křivský*)

04.–10. 05. 2008: 1–2 ex. Záhlinice, KM, zlínský (*L. Doupal, A. Goebel, P. Vojtěchovský*)

06. 05. 2008: 1 ex. Šumvald, OL, olomoucký (*M. Vavřík*)

08. 05.–30. 06. 2008: 1–6 ex. (max. 30. 06.) Tovačov, PR, olomoucký (*A. Goebel, R. Klvaňa, J. Šafránek, J. Šírek*)

09. 05. 2008: 2 ex. ryb. Hvězda, Opatov, SY, pardubický (*M. Janoušek, L. Novák*)

12. 05. 2008: 4 ex. Lázně Bohdaneč, PU, pardubický (*I. Moran, P. Šimerová*)

14. 05. 2008: 5 ex. Vavřínecký ryb., KH, středočeský (*M. Kavka*; foto)

17. 05. 2008: 2 ex. Mutěnice, HO, jihomoravský (*K. Šimeček*)

25.–26. 05. 2008: 1–4 ex. Žehuňský ryb., NB, středočeský (*J. Nacházel, M. Nacházelová, M. Jelínek*)

30. 05. 2008: 25 ex. Rakvice, BV, jihomoravský (*P. Moutelík*); 31. 05. 2008: 2 ex. Lednicko
a 13 ex. Novoveský ryb., Pohořelice, BV, jihomoravský (*R. Doležal, P. Ondra*)

12. 06. 2008: 7 ex. Novomlýnské nádrže, Drnholec, BV, jihomoravský (*J. Chytil, P. Macháček*)

02. 07. 2008: 1 ad. ex. Žehuňský ryb., NB, středočeský (*M. Jelínek*)

30. 07. 2008: 1 ad. ex. Cekovský ryb., Cekov, RO, plzeňský (*J. Nacházel, M. Nacházelová*)

Nadále pokračuje trend vzrůstajícího počtu pozorování i velikosti hejn; ptáci se častěji objevují i na území Čech.

Linduška rudokrká, *Anthus cervinus* (-, -, 5)

11. 04. 2008: 6 ex. Žehuňský ryb., NB, středočeský (*M. Jelínek*)

25. 04. 2008: 1 ad. M Hlohovec, BV, jihomoravský (*J. Chytil* a další; foto)

07. 05. 2008: 1 ex. Žehuňský ryb., NB, středočeský (*M. Jelínek, L. Urbánek*)

09. 05. 2008: 1 (až 3) ex. Kojetín, PR, olomoucký (*J. Šírek*)

28. 09. 2008: 1 ex. ryb. Zbožňov, Senetín, KH, středočeský (*M. Kavka*)

Linduška úhorní, *Anthus campestris* (-, -, 2)

14. 04. 2008: 1 ex. Lačnov, SY, pardubický (*J. Mach*)

01. 05. 2008: 2 ex. Postupice, BN, středočeský (*P. Procházka*; foto)

Konipas bílý anglický, *Motacilla alba yarrellii* (n, 2, 1)

(ptáci se znaky poddruhu)

10. 05. 2008: 1M Hlohovecký ryb., Lednice, BV, jihomoravský (*J. Šimek, P. Brandl*;
foto; FK 03/2009)

Konipas citrónový, *Motacilla citreola* (5, 23, 2)

18. 04. 2008: 1 ex. Třebářov, SY, pardubický (*P. Moutelík*; foto; FK 14/2008)

01.–16. 05. 2008: 1–2 F Lánský ryb., Svitavy, SY, pardubický (*L. Novák, M. Janoušek*;
foto; FK 16, 18, 21/2008)

Není bez zajímavosti, že u jedince pozorovaného v dubnu nebylo možné určit věk ani pohlaví; rozdíl mezi starou samicí a mladým samcem je někdy natolik jemný, že dodatečné určení podle fotografie již není možné (Alström P. in litt.).

Obr. 4. Konipas citrónový (*Motacilla citreola*), 18. 04. 2008, Třebářov (foto: P. Moutelík). Jedná se o jedince zmiňovaného v textu s nejistým pohlavím a věkem.

Fig. 4. Citrine Wagtail (*Motacilla citreola*), Třebářov, Svitavy district, 18 April 2008 (photo: P. Moutelík). The individual shown in the picture is mentioned in the text as of uncertain sex and age.

Pěvuška podhorní, *Prunella collaris*

mimo Krkonoše (n, n+2, 3)

09.-10. 05. 2008: 1 ex. Praděd, Hrubý Jeseník, BR, moravskoslezský (*T. Pospíšil, P. Šaj, T. Bělka, M. Glacner*; foto; FK 17/2008)

28. 10. 2008: 1 ex. Děvín, Pavlovské vrchy, BV, jihomoravský (*R. Doležal*; foto; FK 10/2009)

06. 11. 2008: 1 ex. Petrovy kameny, Hrubý Jeseník, BR, moravskoslezský (*P. Kafka, Z. Kafková*; foto; FK 60/2008)

Hnízdění pěvušky podhorní v Hrubém Jeseníku nebylo potvrzeno ani v roce 2008.

Rákosník tamaryškový, *Acrocephalus melanopogon* (19, 81, 1)

(mimo Jihomoravský kraj - 2, 22, 1)

05. 07. 2008: ad. M chycen a kroužkován Novozámecký ryb., Jestřebí, CL, liberecký (*J. Klápště, J. Klápšřová*; foto; FK 41/2008)

Rákosník ostřícový, *Acrocephalus paludicola* (n, n+12, 0)

04. 05. 2008: 1 ex. chycen a kroužkován Nový ryb., Nové Dvory, KH, středočeský (*M. Kavka*; foto; FK 22/2008)

Zedníček skalní, *Tichodroma muraria* (n, n+9, 0)

02. 12. 2007–08. 02. 2008: 1 ex. Pálava, BV, jihomoravský (R. Doležal a další)
Tento pták byl zmíněn již ve zprávě za rok 2007.

Sněhule severní, *Plectrophenax nivalis* (-, -, 3)

24. 02. 2008: 2 M, 22. 03. 2008: 1 M úd. n. Rozkoš, NA, královéhradecký (J. Vaněk)
24. 10.–31. 12. 2008: max. 18 ex. (29. a 31. 12.) úd. n. Rozkoš, NA, královéhradecký
(P. Moutelík, J. Vaněk, F. Kopecký)
13. 11. 2008: 4 ex. Karviná-Darkov, KI, moravskoslezský (M. Haluzík)

Kategorie E – druhy uprchlé ze zajetí (*Escapes*)**Husa indická, *Anser indicus* (8, 14, 1)**

24. 04.–21. 05. 2008: 2 ex. Bošilecký ryb., CB, jihočeský (J. Závora aj.)
Na základě revize statusu husy indické v okolních zemích i celé Evropě byl tento druh přeřazen do kategorie E. Nadále tedy není součástí oficiálního seznamu ptáků pozorovaných na území ČR.

Kachnička karolínská, *Aix sponsa* (n, 13, 3)

05. 01. 2008: 1 M Opava, OP, moravskoslezský (M. Miškovský)
28. 08. a 30. 11. 2008: 3 ex. Opava, OP, moravskoslezský (M. Miškovský, J. Stolarczyk, J. Lenhart)
16. 11. 2008: 1 M Hrádek nad Nisou, LB, liberecký (J. Paseka)

Zamítnutá pozorování (*Rejected reports*)

Anser brachyrhynchus, 05. 05. 2008, řeka Morava, Strážnice, HO, jihomoravský (FK 23/2008; nedostatečný popis); *Anser erythropus*, 12.–13. 01. 2008, Týnec nad Labem, KO, středočeský (FK 03/2008); *Buteo buteo vulpinus*, 20. 09. 2008, Chomoutov, OL, olomoucký (FK 42/2008, nedostatečný popis a dokumentace); *Larus marinus*, 04. 06. 2008, ryb. Netušil, Slatina, UO, pardubický (FK 12/2008; nelze vyloučit záměnu s *L. cachinnans s. l.*); *Hirundo rustica transitiva*, 01.–03. 07. 2008, 1 ex. Popovice, BN, středočeský (FK 39/2008; na základě zbarvení neodlišitelná od neobvykle vybarvených jedinců nominátního poddruhu); *Phylloscopus collybita abietinus*, 19. 05.–23. 07. 2008, 1 M Proseč, SM, liberecký (FK 45/2008; poddruh nelze s jistotou určit).